

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un sir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

Cu 1-a Octomvrie v. 1886

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Prețurile abonamentului sunt însemnate în capul foii.

Abonamentele se fac cu multă lesnire atât în Monarhie cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány — Post-Anweisung*.)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonenți sunt rugați a ne comunica eventual prelungă localitatea, unde se află, și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fășile, în cari li s'a trimis diarul până acuma.

Administrațiunea diarului

„Tribuna“.

Sibiu, 10 Septembrie st. v.

Ni-e par'că s'ar fi pregătind oare-care schimbare în atitudinea politică a poporului maghiar, și nota caracteristică a acestei schimbări ni-o dă chiar Ludovic Kossuth.

În fruntea numărului dela 16 Septembrie al diarului „*Pesti Napló*“ se publică o foarte lungă scrisoare, pe care fostul odinioară guvernator al Ungariei o adresează dlui deputat Ign. Hély, drept răspuns la nisece întrebări făcute în cestiunea bulgară.

Ceea-ce mai ales ne atinge, cetind această scrisoare, e înduioșarea, de care era cuprins bătrânul luptător, când își expunea vederile.

Ori-și-cât de lungă, scrisoarea se poate resuma în foarte puține cuvinte: Rusia pătunde în Orient, fiindcă poporul maghiar e servil față cu Austria, Austria nu e decât o slugă plecată a Germaniei, ear' Ger-

mania se închină înaintea Rusiei, fiindcă se teme de o alianță ruso-franceză.

„Nu dreapta judecată, — dice el vorbind de poporul maghiar, — nu înțelegerea lipsește în Ungaria, ci hotărîrea și energia. Acum primează față cu înțelegerea interesele de partidă puse mai presus de interesele patriei, — acest greu blăstem al parlamentarismului modern, care îi nimicește creditul, — acum ear' înăbușitoarea conștiință, că chiar nici constituționalitatea ciuită, schilodă și de o valoare numai formală în ceea-ce privește marile interese de stat, pe care o are țeara acum, chiar nici această constituționalitate nu are nici o garanție reală (dacă a mai fost cineva, care 'și-a făcut în această privință iluziuni, pe acela a putut să-l desiluzioneze cu de prisos un anumit autograf regal); urmarea acestei conștiințe înăbușitoare este, că ori-și-care ar fi povețele înțelegerii, ori-și-cât de mult ar săngera inima patriotă, ori-și-cât de mult s'ar îndărătnici în pept vătăjelul (a kisbiró), atunci, când ar trebui să se arunce marile interese naționale în cumpăna politică, se ridică deasupra considerațiunea, că nu e consult a intra în conflict cu politica cabinetului din Viena, fiindcă constituționalitatea negarantată ar pute să sboare în felul lui Andrassy. Se dice dar' „Amin“ la tot ceea-ce voiesce ori face puterea, și nu se îndrăsnesc nimic din cele ce ea nu voiesce.“

N'avem cuvinte de a susține, că bătrânul și experimentatul om politic nu are dreptate: admitem, că în adevăr Maghiarii, spre a se menține în pozițiunea lor de astăzi, cedează totdeauna față cu cabinetul din Viena în cestiunile mari, că sunt slugarnici față cu cei mai puternici, pentru-ca să poată fi atotputernici față cu cei mai slabi ca dinșii, — o admitem aceasta, ca să putem trece înainte, însă fără-ca să o susținem.

„Principele Bismarck, — dice ear' Kossuth, — temându-se, că Rușilor le-ar pute trece prin minte de a o lua puțin pe franțuzesce, s'a înrolat între Cazaci, și dacă vrea, poate s'o facă; căzăcia aceasta mai curând ori mai târziu o să-l usture pe poporul german; dar' asta e treaba lor; monarhiei austro-ungare însă nu îi este iertat să se facă de dragul nimănui satelit rusesc, nu îi este iertat să împingă carul ambițiunii de putere universală al Rusiei, căci dacă o face aceasta, taie creanga de sub sine însași, propria ei perire 'și-o pregătesce“.

Aceste nu le mai admitem așa fără de nici o rezervă.

Va fi ori nu adevărat, că Principele Bismarck s'a căzăcit de frica Franceiei,

aceasta n'o scim, și credem că deocamdată nici alții nu pot s'o scie. Un lucru însă e, cel puțin pentru noi, pe deplin sigur: că principele Bismarck este un om destul de cuminte, pentru-ca să scie apăsă interesele Germaniei. Și pe aceste le apăsă, când nu sacrifică pe ale monarhiei noastre și nu servește pe cele rusesci. De aceea ar trebui să vedem cu ochii, pentru-ca să credem, că Principele Bismarck poate să-i ajute pe Ruși a se face omnipotenți în Orient. Din cele întemplate până acum nu am primit încă convingerea, că el poate să o facă aceasta, ci numai, că pune interesele Germaniei mai presus de toate, ceea-ce și trebuie să facă. — Altfel — grija Principelui Bismarck și a imperului german să n'o avem noi: Germanii ei înșiși sunt destui oameni, pentru-ca să-și caute înșiși de interesele lor.

Noi să ne căutăm de ale noastre proprii.

Fostul odinioară guvernator al Ungariei are oare-care dreptate, când se plânge, că Austro-Ungaria în politica externă, atîrnă, poate prea mult atîrnă de Germania, are prea puțină independență, prea puțină inițiativă. Au mai dis-o aceasta și alții. Căci avem cu toții ochi, ca să vedem, și minte, ca să judecăm. Ne aducem aminte, că odinioară Austria era în Europa o putere ea de ea și în Orient, unde a împlinit o frumoasă misiune culturală, se bucura de multe simpatii și de multă trecere. Astăzi Austro-Ungaria în Europa se pomenesc totdeauna alături cu Germania, ear' în Orient Germania are mai multă trecere și se bucură de mai multe simpatii ca monarhia noastră, care are tradițiuni orientale seculare.

Decând aceasta și de ce?

De atunci, decând monarhia Habsburgilor s'a slăbit prin sfășieri interne și fiindcă s'a slăbit.

Austro-Ungaria sfășiată nu mai poate să aibă nici în Europa trecere, nici în Orient autoritatea, pe care a avut-o Austria unită.

Și nimeni mai mult ca Maghiarii n'a contribuit la slăbirea monarhiei noastre,

nimeni mai mult ca dinșii n'a lucrat pentru sfășierea ei.

Și de aceea au Maghiarii cuvinte de a se teme, că actuala stare de lucruri, care atât de mult le priesce, va înceta prea în curând pentru dinșii. Monarhia aceasta mai are încă destulă putere de viață, popoarele, care o constituie, mai au încă destul sentiment de conservare, pentru-ca să se producă o puternică reacțiune pentru adunarea tuturor puterilor vii împregiurul glorioasei dinastii, care timp de veacuri a stat în fruntea mișcărilor culturale din Europa.

Nu se poate pentru cetățenii bine inspirați ai acestei monarhii nimic mai convingător ca plângerea lui Ludovic Kossuth, că Austro-Ungaria este prea slabă, prea lipsită de independență, când e vorba de susținerea intereselor ei, care sunt propriile noastre interese, ale noastre, ale tuturor. Maghiarii ei singuri pretind a avea interese deosebite de ale monarhiei, ei singuri stăruie, ca aceste interese ale lor să fie puse mai presus de cele comune, — și dacă e în adevăr slabă monarhia, cauza acestei slăbiciuni sunt stăruințele separatiste ale Maghiarilor.

Încep oare Maghiarii să o simță și ei înșiși aceasta?

Întrearea în delegațiuni a aderenților lui Kossuth ar fi un pas bun. Vorba e numai să se mai facă și al doilea pas, pe care trebuie să-l dorească toți cei-ce vreau, ca monarhia să fie tare, ear' aceasta e, — largirea competenței delegațiunilor, prefacerea delegațiunilor într'un fel de parlament central, în care să fie reprezentate toate popoarele monarhiei pentru susținerea intereselor ce le sunt comune.

Când se va face acest pas?

Correspondență din Viena.

Viena, 18 Septembrie n. 1886.

Propozițiunile, pe care guvernul unguresc le-a făcut relativ la tariful vamal, au atins foarte neplăcut pe cei de aici, și sunt desemnate de toate partidele fără deosebire ca neacceptabile.

A devenit foarte probabil, că o unire asupra tarifului vamal nici că va fi obținută, și de aceea nu va exista altă alternativă, decât de a

Foia „Tribunei“.

Vecinii.

— Din fantasiile lui Nicolae Gogol. —

(Urmare și fine.)

Ivan Ivanovici cel cu ochii în cruci îl împinse cu succes pe Ivan Nichiforovici, deși ceva cam pieziș, spre locul, unde se afla Ivan Ivanovici; polițaiul luă însă o direcțiune prea costisă, deoarece nu prea putea să-și stăpânească piciorul cel rănit, care nu voia să se supună la nici un fel de comandă. Oare-cum din îndărătnicie el o luase într-o parte cu totul opusă, ceea-ce putea altfel să fie o urmare a multelor și feluritelor beuturi ce se serviau la masă. Destul, că Ivan Ivanovici se lovî de o cocoană îmbrăcată în rochie roșie, care în urma unei scusabile curiozități se aședase tocmă la mijloc. Întemplantarea aceasta nu era de bun augur. Judecătorul însă, spre a dregă ceea-ce stricase polițaiul, luă iute locul acestuia, trase de grab cu nările tabacul de pe buza superioară și-l împinse pe Ivan Ivanovici în direcțiunea opusă. Această manieră de a-i împăca pe oameni, deși seamănă mult cu jocul de-a minge, e foarte obișnuită în Mirgorod. Îndată-ce judecătorul începuse să-l împingă pe Ivan Ivanovici, Ivan Ivanovici cel cu ochii în cruci se opini să-l țină în loc pe Ivan Ni-

chiforovici, care, împins cum era, asudase de-î curgeau sudorile giroaie preste obraz.

Astfel cu toată împotrivirea lor cei doi prieteni fură apropiati, deoarece factorii ce concurgeau pentru apropierea lor erau ajutați de cei-alți oaspeți. Cercul, în care erau strînși, se făcea tot mai mic, și nu puteau să scape mai nainte de a-și fi dat mîna.

„Dumneșeu să vă aibă în paza lui, Ivan Nichiforovici și Ivan Ivanovici! Ia spuneți cu inima curată, pentru-ce v'ați învrajbit? Pentru nisece fleacuri copilăresci! Nu vi-e rușine de Dumneșeu și de lume?“

„Eu nu știu,“ — grăi Ivan Nichiforovici gâfâind de ostenit ce era, (era învederat, că s'ar fi împăcat bucuros) — nu știu ce-i voi fi făcut lui Ivan Ivanovici, de ce 'mi-a dărîmat cotețul, de ce a umblat să mă prăpădească?“

„Nu mă știu vinovat de nimic! — grăi Ivan Ivanovici, fără-ca să privească la Ivan Nichiforovici. — Jur înaintea lui Dumneșeu și a mult prea stimabilei nobilimi adunate aici, că nu 'i-am făcut dușmanului meu nici o stricăciune! De ce mă ocărăse și 'mi insultă rangul și caracterul?“

„Cu ce te-am insultat eu, Ivan Ivanovici?“ întrebă Ivan Nichiforovici.

Încă un moment de deslușire — și vechia dușmănie se stîngea. Ivan Nichiforovici își bă-

gase mîna în buzunar, ca să scoată tabachiera de corn.

„Nu e oare o insultă, — răspuse Ivan Ivanovici, fără-ca să-și ridice ochii, — când d-ta, stimabile domnule, atîngi rangul meu și familia mea cu o poreclă, pe care buna cuviință nu mă iartă s'o pronunț aici?“

„Dă-mi voie, Ivan Ivanovici, să-ți observ prietinesce (el atinse cu degetele un bumb de pe becheșul lui Ivan Ivanovici, ceea-ce era un semn de deosebită afecțiune), — te-ai supărat și d-ta — numai naiba scie de ce: — fiindcă 'ți-am dis, că ești un gânsac...“

Abia prea târziu își dete seamă Ivan Nichiforovici, că a făcut o greșală, când a rostit acest cuvînt; era însă, precum și se, prea târziu acum: cuvîntul, fatalul cuvînt era rostit.

Acum se infundaseră toate! Dacă atunci, când acest cuvînt fusese rostit fără de martori, Ivan Ivanovici își eșise din fire de mînios ce era, ce trebuia să se întemple acum, judece iubitorul cetitor el însuși, ce trebuia să se întemple, când acest cuvînt strivitor tu rostit într-o adunare, în care se aflau atâtea dame, față de care Ivan Ivanovici atât de mult ținea să se păstreze buna cuviință? — Dacă ar fi procedat Ivan Nichiforovici altfel, vorbind despre ori-și-ce pasere, numai nu despre gânsac, toate s'ar fi putut dregă. — Așa însă... nu mai era chip! Ivan Ivanovici îi aruncă lui Ivan Nichiforovici o cău-

tătură... una singură! Dacă această căutătură ar fi avut putere executivă, 'l-ar fi prefăcut pe Ivan Nichiforovici în praf!

Oaspeții înțelesesă această căutătură și grăbiră a se depărta. Ear' acest bărbat, acest model de blîndețe, care nu lăsa nici un cerșitor să treacă, fără-ca să-l întrebe de ce-i și cum, deși nu-l miluia cu nimic, acest om se depărta cuprins de furie. Astfel sunt furtunile produse de patimi!

O întreagă lună de zile nu se mai auzi nimic despre Ivan Ivanovici. Se încuiase în casa lui. Sierul cel mare era deschis. Lua din el, — ce lua? — Ruble sunătoare, vechi, ruble rămase dela bunicul seu. Și aceste ruble sunătoare și vechi trecură în mînilor murdare ale cărciocarilor, ale așa numiților jurisconsulți. Causa ajunse înaintea tribunalului. În sfîrșit Ivan Ivanovici primi vestea îmbucurătoare, că „măne“ se va rezolva cauza lui. Abia acum își ridică ochii, abia acum se hotărî să eaze din casă. Ah! au trecut de atunci dește ani întregi și tot n'a sosit ziua de „măne“ cea făgăduită, tot n'a pronunțat încă înaltul tribunal sentența.

* * *

Sînt acum cinci ani am trecut într-o călătorie prin Mirgorod. Călătoriam în cel mai rău timp. Era toamna cu timpul ei posomorît și umed, cu negurile și noroiul ei. O verdeață nefirească, — urmarea ploilor lungi și necurmăte, — aco-

reinnoi convențiunea vamală și comercială fără tariful vamal.

Dificultățile organizațiunii dualistice paralizează acțiunea unitară a monarhiei.

Sentața, că Austria prin felul acesta de organizațiune dualistică a devenit „o monarhie pe termin” („eine Monarchie auf Kündigung“) se arată în modul acesta ca prea fundată.

Ar fi desigur atât pentru monarhie, cât și pentru părțile ei separate, cu mult mai avantajos, când pe de o parte drepturile părților separate ar găsi mai multă recunoaștere și de aceea pe cealaltă parte constituțiunile comune ar fi mai tare organizate.

Aceasta ar acorda monarhiei mai cu seamă în afară o mai mare putere de acțiune și o mai mare autoritate.

Elementele pentru aceasta există atât pe partea de aici, cât și pe cea de dincolo de Laita.

Desigur ar fi toți Slavii precum și Românii și Germanii în jumătatea translaitană a imperului gata să între în acțiune sub presuposițiunile menționate pentru o întărire a instituțiilor comune. Dacă autonomia părților e destul de asigurată, atunci nu există nici un pericol să se formeze mai puternic organizațiunea comună, care ține la un loc toate părțile imperului.

Pe partea de dincoace a Laita aceste sforțări vor afla desigur consimțământul cel mai general.

Cercurile competente la curte și în armată vor saluta cu cea mai sinceră aprobare o asemenea politică adevărat austriacă. De asemenea și între Maghiari s'ar găsi un partid moderat dinastic și fidel imperului, care ar da spriginul sau unei asemenea acțiuni.

E numai întrebarea, dacă Slavii, Românii și Germanii dincolo de Laita sunt în stare să-și dea mâna în privința asta la un sprigin comun al sforțărilor lor, și care din elemente e destul de forte să apuce o inițiativă circumspectă atât în această direcțiune. Afacerea asta e destul de importantă, întrucât se provoacă pe toți patrioții la cele mai serioase cugetări.

Negociările, care au acum loc între ambele guverne din Viena și Budapesta, demonstrează în destul, că statul actual nu e îmbucurător. Situațiunea nu se poate numi nici avantajoasă, nici durabilă, când ambele jumătăți, în care monarhia fu tăiată, se află față în față par'că ar fi gata de războiu, când o antiesă de interese artificiale se formează tot mai ascuțită din an în an, și când totdeauna e nevoie de negocieri lungi și de negocieri purtate cu toată arta tragerii pe sfoară diplomatice, spre a împăca starea asta de războiu pentru un oareși-care timp prin noul pact.

Și prelungește această antiesă între ambele jumătăți ale imperului, pe care trebuie ridicat fiecare câte un pod de împăcare, mai sunt încă afară de aceasta atât pe partea asta, cât și pe cealaltă a Laita cele mai diverse antiese între părțile particulare, care prin organizațiunea dualistică nu numai că nu au fost aplanate, ci chiar s'au mai ascuțit încă.

Adevărat nu se poate dice, că opera anului 1867 a fost un capo-d'operă, un lucru de măiestrie.

Revista politică.

Sibiu, 10 Septembrie st. v.

Interpelațiunile deputaților Baltazar Horváth și Daniel Irányi în privința cestiunii bulgare au pus la ordinea zilei în dieta ungară discuțiunea asupra politice externe a monarhiei noastre. În toate părțile oamenii se așteaptă acum cu multă nerăbdare la răspunsul d-lui Tisza, care va fi așa dicând cea dintâiu declarare oficială a oficiului nostru de externe în ceea ce privește crisa orientală.

Contele Apponyi, conducătorul opozițiunii moderate, încă s'a exprimat asupra acestei teme. Într'un discurs ținut alegătorilor sei din Jászberény, contele Apponyi a pretins o schimbare radicală a politice noastre externe și a constatat, că monarhia austro-ungară s'ar înșela pe sine însăși, dacă ar mai conta la alianța ei cu Germania. Fiind însă contele Apponyi de părere, că monarhia numai la ale ei proprii puteri va pute conta, avertisează totodată pe elementele extreme dela încercarea de a sgădări din nou cestiunea armatei. Mai mult, el prin autograful împăratesc privește de înlăturat ori-ce conflict între armată și națiunea maghiară și protestează într'un mod aproape sârbătoresc în contra ori-cărei presupuneri, că el ar pute să pacteze cu astfel de elemente, care nu s'au împăcat cu deservire cu constituția țerii sau chiar au conspirat în contra aceleia.

Până-când înțelepții diplomați maghiari se opintesc a produce o schimbare în politica externă a întregii monarhii, voinde să o isoleze de toată lumea, partea de dincolo a monarhiei le întoarce frumusele spatele și le deneagă ori-ce concesiuni în ceea ce privește pactul dualistic. După o telegramă, ce o primiram ieri din Budapesta, guvernul austriac a denegat pur și simplu propozițiunile guvernului ungar relativ la vama pe petrol. Astăzi ne spune „Pester Lloyd“, că guvernul ungar a și răspuns la această notificare declarând, că a luat la cunoștință scrisoarea guvernului austriac, care conține respingerea propozițiilor sale. Prin aceasta pertractările ar fi ajuns la un punct mort și ar fi stagnat cu totul.

Situația din Bulgaria încă tot nu e clarificată. Pe deoparte se împărțesc, că cu privilegiul arderii stindardului scoalei de cadeți maiorul Popoff a ținut în prezența elevilor un discurs, prin care a condamnat actul comis la 21 August. De altă parte se depeșează, că consulul rusesc a predat guvernului o notă cerend, ca procesul în contra conjuratorilor să nu se pertracteze înainte de a se mai fi liniștit spiritele. Ambasadorul rusesc s'a alăturat apoi acestei note și a cerut și el din partea lui, ca înainte de a sosi baronul Kaulbars să nu se comită nici o represalie în contra culpabililor.

Din un raport, ce primesc din Sofia „N. Fr. Pr.“, extragem următoarele:

„După închiderea Sobraniei s'a ținut o conferință confidențială a deputaților și s'a ho-

tărât a se trimite principelui o adresă, prin care se i-se aducă aminte, că ziua de 18 Septembrie a adus Bulgariei înainte de asta cu un an uniunea, și că a lui (a principelui) e meritul, că s'a realizat idea politică a Bulgarilor. Adresa își exprimă speranța, că Principele se va reîntoarce. Până acum mai mult de jumătate dintre deputați au scris adresa. Liberalii s'au abținut dela subscriere.

„Comisiunea de trei, care a fost însărcinată cu introducerea cercetării în contra conjuratorilor, și-a prezentat referada guvernului. Referada constată culpabilitatea deputaților Caraveloff, Nichiforoff și Zancoff și propune suspendarea imunității a acestor trei deputați. Referada s'a publicat însă prea târziu, Sobrania era deja închisă și așa numai în proxima sesiune se va pute aduce hotărâre în privința acestei referade“.

Din Berlin se depeșează cu datul de 20 Septembrie n.: Cu privilegiul avansamentului în generalitatea germană s'a trecut preste prințul de Battenberg. — „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ dice între altele: La cas se se întemple o ruptură între Germania și Rusia, puscile de sine se vor descărca. Guvernul german nu e atât de slab de ânger, ca să se sparie de un războiu cu Francia, dar' nu e nici atât de puțin conștient, ca să-l provoace cu ușurință. O alianță între Rusia și Francia nu există, și nu e probabil, dar' nici necesar a determina pe Francia la un atac în contra Germaniei, de cumva va ave cea din urmă un adversar egal.

Se scrie din Constantinopol, că la sfatul Angliei, Austro-Ungariei și al Germaniei Poarta face toate pregătirile, spre a pute ocupa Rumelia-Orientală pentru cazul când Rușii ar intra în Bulgaria.

Cercurile politice din Rusia sunt foarte îngrijite de desvoltarea lucrurilor în Orient. Se tem, că regența bulgară va ajunge la o putere nemărginită și va dicta Sobraniei ceea ce are să facă aceasta.

Cu privire la atentatul comis în contra prim-ministrului român Brătianu „Pol. Corr.“ primesc din București cu datul de 20 l. c. următoarea depeșă: Cu privilegiul ovațiilor, aduse din partea populațiunii, Brătianu s'a adresat către aceea cu o vorbire dicend între altele, că opozițiunea se înșală, dacă crede, că ar ajunge la putere, după ce va fi el înlăturat. Astfel de căi vor ave urmări foarte funeste pentru țeară. În fața cestiunii orientale viitorul e greu; toți Românii patrioți ar trebui să se unească.

O voce croată despre Bosnia și Herțegovina.

„Pester Lloyd“ în unul din numerii sei trecuți aduce scirea despre o broșură scrisă de un Croat „evlavios adorator al episcopului Sirmiei și Bosniei, („P. Ll.“ înțelege pe episcopul Strossmayer), care broșură a apărut în vara expirată în Lipsca. Nu am avut încă ocaziune de a vedea broșura din cestiune, care, după-cum se vede din recensiuinea guvernamentului din Budapesta, se ocupă cu rezolvarea

cestiunii provinciilor ocupate și poartă titlul: „Bosnien als Neuösterreich“ (Leipzig F. A. Brockhaus). Judecând însă după expectațiunile lui „Pester Lloyd“ această scriere a produs oare-care senzație și mai ales a provocat nemulțumirea guvernanților nostri, prin urmare merită să luăm și noi notiță despre aparițiunea ei. Până când vom dispune de întreaga broșură, ne vom mărgini a o judeca după ideile dintr'însa, pe cari le aflăm reproduse în „Pester Lloyd“:

Ceea ce îi jignesc mai mult pe guvernamentalii nostri, este, că autorul anonim al broșurei din cestiune arată, că aspirațiunile „globului maghiar“ se extind și asupra provinciilor ocupate. Administrațiunea Bosniei și Herțegovinei nu are alt scop, decât de a populariza și a octroa poporului „idea de stat maghiar“ până la înălțimile „Szózat“-ului. Tot cu respect la interesele maghiare s'au construit și liniile ferate în Bosnia și Herțegovina. Deși atât din punct de vedere strategic, cât și din al intereselor monarhiei ar fi fost mai avantajoasă linia Viena—Mitrovița, cu atât mai virtos, că pentru această linie mai ușor s'ar fi putut aduna capitalul recerut pe piețele europene, cu deosebire în Austria, Germania și Anglia. Dar' pentru interesele maghiare această cale ferată nu s'a construit.

Vorbind despre modul, cum s'ar pute rezolva definitiv cestiunea Bosniei, autorul croat pledează pentru unirea provinciilor ocupate cu Croația și Slavonia, precum și cu Dalmația într'un puternic regat slav de sud, care apoi poate forma o parte integrantă a statului ungar, sau și mai bine s'ar pute coordona Austriei și Ungariei ca al treilea factor al monarhiei, care din dualismul de astăzi ar trebui organizată după un sistem de trialism.

Obiecțiunii, ce s'ar pute face, că elementele sârbesci ortodoxe nu vor consimți la această rezolvare și se vor opune solidarității cu frații lor Croați, precum se opun astăzi chiar Sârbii din Croația și Ungaria, autorul broșurii din cestiune nu îi dă loc. Voința poporului sârbesc totdeauna a fost solidară cu voința poporului croat. A fost solidară la 1848, când aceste două popoare, conduse de Ielacici s'au luptat pentru independența croato-sârbească, și a fost solidară și după aceea în decurs de patru decenii. Numai în timpul din urmă a succed influenței maghiare a crea între Sârbii din Ungaria-de-Sud un partid maghiarofil, care apoi s'a extins și preste Croația și Slavonia și a produs antagonismul nenatural între Sârbii ortodoxi și Croații catolici. Acest antagonism a crescut foarte și amenință cu nimicirea iubirii frățești și a simpatiiilor dintre Sârbii și Croați. Dar' acest raport, favorabil poate Maghiarilor, nici decum însă nu monarhiei, există numai în Ungaria și Croația. În provinciile ocupate, precum și în Sârbia și în Muntenegru, identitatea națională și de interese este viuă și toți Slavii de Sud își așteaptă fericirea numai dela această identitate.

Cât despre cestiunea confesională, Croații nu au nici un interes a impune fraților lor Sârbi catolicismul. Din contră ei recunosc sublimitatea și frumuseța cultului oriental și știu foarte bine, că dogma despre spiritul sfânt, care formează deosebirea cea mai esențială între cele două biserică, nu poate ave influență practică asupra vieții popoarelor surori, ear' supremația Papei este mai mult numai o cestiune disciplinară. . . .

Aceste sunt pe scurt ideile emise în broșura citată. Nu avem de cuget să ne pronunțăm asupra lor și preste tot asupra cestiunii regulării definitive a pozițiunii provinciilor ocupate față cu monarhia austro-ungară. Nu decidem, că oare în interesul nostru sau în interesul monarhiei fire-ar de dorit să se servăsească rezolvarea propusă de patriotul croat, înregistrăm numai aceste idei, ca unele, ce merită atențiunea noastră. În fine mai observăm, că din modul violent, în care „Pester Lloyd“ le combate, ese la iveală verosimilitatea aspirațiilor, pe care autorul anonim al broșurei le atribuie „globului maghiar“ în privința Bosniei și Herțegovinei.

Din Bucovina.

Expozițiunea din Cernăuți.

Cernăuți, 12 Septembrie 1886 n.

Prea onorate dle director!

La 5 Septembrie a. c. se deschise în Cernăuți într'un mod solemn expozițiunea Bucovinei. Obiectele încă n'au fost toate aranjate, ear' cea mai mare parte a expozitorilor au și aședat lucrurile sale. Deși era Duminecă, la localul expozițiunii se lucra mereu și expozitorii aședau cu mare grabă lucrurile lor. Expozițiunea e împărțită în trei locuri: în grădina publică a orașului, unde se află grosul expozițiunii, în școala reală gr.-or., unde s'au expus icoanele, și în

peria ca un vîl subțire câmpiile și țarinele, ceea ce le ședea ca ștregăriile sburdatiche moșneagului și trandafirii unei babe bătrâne. Timpul avea o mare influență asupra mea — mi-se uria de cerul posomorit. Simțiam cu toate acestea, că mi bate inima, îndată ce mă apropiam de orașul Mirgorod. Sfinte Doamne, ce suveniri! Erau doisprezece ani acum, decând nu vădusem acest oraș al păcii.*)

Aici trăiseră odinioară în bună prietenie doi bărbați vrednici. Și câți oameni însemnați n'a secerat moartea cu coasa ei! Judecătorul Damian Ivanovici era acum între cei fericți. Ivan Ivanovici cel cu ochii în cruci luase și el ziua bună dela viață. Întrai în strada principală. Pretutindenea prăjini înalte cu câte o legătură de paie în vârful lor: se puseseră în lucrare o nouă alinare a stradelor. Câteva case fuseseră derămate, și ruinele gardurilor priviau cu duioșie împregiurul lor pustiu.

Era și de sârbătoare. Oprii chibitca mea acoperită cu rogojini înaintea bisericii și întrai atât de încet, încât nimeni nu se întoarce. Se înțelege — ci biserica era aproape deșertă, — aveau și cei evlavioși respect de marea de noroiu ce se întindea prin ulițe.

Luminările ardeau posomorite, tinda întunecată te dispunea la tristețe, ear' ferestrele lun-

gărețe cu giumurile lor rotunde plâneau lacrimi de ploaie. Mă întorsei ear' în tindă și mă adresai la un venerabil moșneag cu părul cărunț întrebandu-l: „Ai pute să ai bunăvoința de a-mi spune, dacă Ivan Nichiforovici mai trăiesc încă ori nu?“ În clipa aceasta lumina din fața icoanei dela altar dete o flăcără, și rațele cădura tocmai în fața vecinului meu.

Ce mirat fui, când, privind mai cu din-adins, zării nise trăsături cunoscute. Era acesta chiar Ivan Nichiforovici el însuși! Cum se sehimbase!

„Cum mai petreci, domnule Ivan Nichiforovici? — Ai îmbătrânit!“

„Se înțelege c'am îmbătrânit. Viu astăzi din Pultava“, — răspuse Ivan Nichiforovici. „Ce dici? Ai călătorit pe timpul acesta grozav la Pultava?“

„Ce eram să fac? — Procesul . . .“

Suspinau fără de voie. Lui Ivan Nichiforovici nu-i scăpă suspinul meu, și el grăi: „Nu te neliniști: am scire pozitivă, că săptămâna viitoare procesul se va hotărî în favorul meu“.

Dădui din umeri și îl părăsiu, ca să iau dela un orașean din Mirgorod informațiuni despre Ivan Ivanovici.

„Ivan Ivanovici e aici în chor“, îmi răspuse el.

Zării un om uscăcios. E acesta Ivan Ivanovici? Fața era plină de sbârceli, părul de tot

*) Mir-gorod va să dică orașul păcii.

scoala de meserie, unde sunt expuse antichitățile bisericesti și seculare, lucrări de mână. Centrul expoziției se află la capătul grădinei publice orașenești, unde se încheie pentru expoziție casele societății germane de tir și se clădire mai multe pavilioane și magazine pentru examinatori. Clădirile acestea sunt toate lucrate din lemn și puse în linii drepte, așa că totul are aspectul unui orașel ambulant de comerț. Multe pavilioane sunt destinate pentru restaurații, unde berăriile din țeară ospetează pe cercetătorii oboșiți. Dacă se gândesc la artă încă, o mulțime de inși preumblându-se, tabloul este gata.

Expozițiunea se deschise Duminică dimineața la 10 decătră președintele comisiei de expoziție, dl Eugen baron de Stircea, înaintea unui public anume invitat pentru scopul acesta. Au fost de față reprezentanții tuturor autorităților civile și militare din Cernăuți: căpitanul țerii, Alexandru baron de Vasilco, cu toți membrii comitetului țerii, primarul Cernăuților cu consilierii sei, metropolitul cu demnitarii sei, ofițerii garnisoanei, consulul rusesc Kir Dăneanu și membrii comisiei de expoziție, precum și cei mai mulți dintre expunători. O mulțime de lume intra în lăuntrul expoziției. Sosi și președintele țerii, baronul Alesani în uniformă de gală însoțit de consilierul și referentul Cochanoșchi, care se primi cu imnul popular. Președintele comisiei de expoziție, baronul Eugen de Stircea se adresă către președintele țerii, baronul Alesani, făcând istoricul expoziției actuale și mulțumii pentru sprijinul acordat din partea guvernului precum și pentru primirea protecției asupra expoziției decătră A. S. Arhiducele Carol Ludovic. Orațiunea dlui Stircea are meritul de a conține toată istoria nașterii ideii de expoziție a țerii. Extragem deci unele date din ea.

În ședința generală a societății internaționale pentru cultura țerii în ducatul Bucovina dintr'a 12 Maiu 1884 se decise a se deschide în anul 1885 o expoziție a produselor agronomice din țeară împreună cu produsele industriei casnice și mașinelor agronomice. Imediat după această concluziune întrebă comitetul asociației de meserie „Concordia“ (Eintracht), nu cumva s'ar pute împreuna expozițiunea produselor meseriei din țeară? Guvernul și camera bucovineană de comerț și meserie aderă asemenea la ideea asociației de meserie. Atât ministerul de agricultură, cât și cel de comerț primiseră subvențiuni considerabile, dacă s'ar împreuna cu expozițiunea produselor agricole, și ceea ce alea nereserășilor. Asemenea votă și dieta țerii subvențiuni pentru expoziție. Preparările pentru expoziție însă au fost așa de mari, încât era un neputință de a deschide expozițiunea la timpul recisat și cu consimțământul guvernului decise societatea pentru cultura țerii de a deschide expozițiunea tocmai între 5 Septemvrie 1886. În ediția dela 27 Noemvrie 1885, la care participă și consilierul guvernului Iosif Cochanoșchi și reprezentantul comitetului țerii baronul Nicolau Iustaș, se deliberă programa expoziției, proiectul de organizație a ei, instituirea unei comisii generale anumite a expoziției precum și a comisiunilor districtuale și regulamentul pentru comisiunea expoziției. Magistratul Cernăuților ecise în ședința sa dela 28 Noemvrie 1885 de a da gratuit pentru expoziție grădina publică împreună cu toluca megiașă.

În 14 Decemvrie 1885 se țină prima ediția de constituire a comisiei centrale de expoziție în localitățile dietei țerii sub președința președintelui societății pentru cultura țerii, Eugen baron de Stircea, unde se primă elaborele comitetului acestei societăți ca programa expoziției; statutul organic și regulamentul comisiei de expoziție; reprezentantul guvernului a fost Iosif Cocavșchi, al comitetului țerii Nicolau baron Mustață și al magistratului Cernăuților arhitectul Iosif Gregor. După regulamentul comisiei de expoziție se împărși comisiunea centrală în presidii, care consistă din președintele Eugen baron de Stircea, din vicepreședinte: dl Albin Hammer, c. r. consilier dlic, secretar general Anton Zachar, și dintr'un comitet pentru zidire, de instalație și de merie. În această ședință se și primi proiectul general al expoziției făcut decătră consilierul avlovșchi. Vădându-se progresul ce fac preparările expoziției, se adresă comitetul către guvern, de a mijloci la A. S. Arhiducele Carol Ludovic primirea protectoratului asupra expoziției. A. S. Arhiducele și răspunse într'o scrisoare din Wartholz din 18 August 1886 adresată către președintele țerii, că primesce protectoratul.

Când sfinși președintele expoziției cuvântul său, înțonă capela de muzică imnul popular publicul erupse în aclamațiuni frenetice.

Președintele țerii baronul Alesani răspunse la vorbele președintelui arătând în numele

guvernului bucuria asupra succesului expoziției și recunoștința pentru toți, cari prin conlucrarea lor au mijlocit acest succes și speră, că expozițiunea va avea cele mai bune succese pentru dezvoltarea economică a țerii.

Președintele expoziției invită pe președintele țerii de a declara expozițiunea deschisă și secretarul general îi prezentă catalogul obiectelor expuse. Întreaga comisiune cu președintele țerii în frunte vizită apoi obiectele expuse în pavilionul berăriei bucovinene, 'i-se prezentă un pahar plin cu bere și în pavilionul pivniței centrale de vin unguresc un pahar de șampanie. La 11 și jum. dim. plecă comisiunea întreagă împreună cu președintele țerii la scoala de meserie, spre a deschide expozițiunea de meserie. De aci se duse comisiunea la scoala reală, unde se deschise expozițiunea de icoane.

Cu trenul de meadăși sosi Arhiducele Rainer din Galiția, care la cererea comisiei vizită expozițiunea de baie deschisă, însoțit fiind de președintele țerii baron Alesani. La expozițiune se însoțiră cu arhiducele Alexandru baron de Vasilco, Nicolau baron de Mustață, Anton cavaler de Cocanosvchi, Eugen baron de Mustață și secretarul general; mai ales rămăsese A. S. arhiducele încântat de lucrările de mână ale țerancilor române și se interesă foarte de obiectele industriei bucovinene. Dela doamna de Grigorcea 'i-se oferî un fanțenil arangiat cu gust din brăuri țerănesci române. În cele două case țerănesce (una română și cealaltă rutenă) fu primit arhiducele cu pâine și sare și cu cântarea din cimpoi. În pivnița ungurească de vin 'i-se prezentă un pahar de șampanie și la berăria bucovineană un pahar de bere spumegătoare și în pavilionul spirtoaselor unguresci o sticlă cu nectar. Dl baron Alexandru de Vasilco dete Alteței Sale informațiuni asupra referințelor lemnăriei în țeară. Alteța Sa petrecu în expozițiune preste două ore.

Expozițiunea e foarte bine vizitată. Dilele prime o vizitară mai ales Cernăuțenii; de alaltăieri sosesc și oaspeții dela țeară. Astăzi s'au observat și oaspeții din România.

Expozițiunea se împarte în șapte despartimente cu 34 de grupuri și în expozițiunea adițională a lucrărilor femeesci. În despartământul întâiu aflăm produsele agronomice și de forestieră precum și industria de lemn. În total 8 grupuri. În despartământul al doilea sunt expuse produsele băilor bucovinene. În al treilea produsele horticulturii, în al patrulea mașinele agricole și de forestieră; în al cincilea literatura agronomică; în al șeselea, industria casnică a Bucovinei și în al șaptelea meseriile. În scoala de meserie sunt expuse produsele meseriei de artă, antichitățile din mănăstiri, ale societății arheologice române din Bucovina, precum și lucrările femeesci de mână, mai ales costumele naționale romănesce.

Din București sosi fostul ministru al cultelor, dl Urechă, care cercetează hrisoavele vechi și antichitățile țerii.

Înainte de sosirea d-lui Urechă petrecu aci profesorul dela universitatea din Praga dl L. I. Pic, cunoscutul istoric român, făcând studii pe la arhivele Cernăuților pentru un studiu nou asupra continuității Românilor în Dacia.

Dionisiu O. Olinescu.

Cronică.

Comitele suprem provisor al comitatului Sibiu contele Bethlen a sosit ieri cu trenul de dimineață. De aici însă nu preste mult timp are să meargă la Pesta, de unde apoi împreună cu familia va veni earăși la Sibiu.

Domnul ministru al instrucțiunii publice din România Demetriu Sturdza a sosit Luni în 20 l. c. n. în Budapesta, și a descălecat la hotelul „Regina Angliei“.

Reforma advocaturii. Diarul „C-s“ primește scirea, că Dr. Rudolf Dell'Adami a elaborat proiectul de lege pentru regularea afacerilor advocatiale, și a și predat acest elaborat ministerului de justiție. Ministrul are de cuget să substearnă elaboratul amintit încă în sesiunea aceasta camerei.

Vama de export pentru produse de proveniență din Sârbia. Camera de comerț și industrie din Brașov a fost oficios avisată, că vama de export de 50 parale pentru cucuruz (porumb), vin și spirit de proveniență din Sârbia s'a ridicat cu o ordinațiune ministerială din 31 Iulie a. c.

Contrabandisti de rimători. Diarului „S.-D.-T.“ 'i-se comunică din Mercuria următoarea scire: În 8 l. c. a dat un detașament de finanți din jos de Frumoasa de un transport de porci din România. Era noaptea între 10 și 11 oare; contrabandistii au luat-o pe picior și după ce la a 3-a provocare n'au voit să stea, s'a dat foc din partea finanților asupra lor, și unul din dinși a și rămas mort. Cel omorât se fie ne-

vinovat; se dăce, că dînsul a voit să ducă un rimător dela stână acasă, și întâlnindu-se cu contrabandistii, 'i-a însoțit. Cu toate aceste voiesc alții să cunoască într'însul pe un contrabandist vechiu. Consoții lui până acum nu s'au putut afla.

Colera în Ungaria. S'au îmbolnăvit de coleră în Ungaria începând din 12 până în 20 l. c. 81 persoane și au murit 24. S'au înființat culine pentru popor și s'au ordonat inspecțiuni de noapte. În spitalul de barace din Budapesta se află bolnavi de morburii epidemice 175, și anume de vîrsat 88, typhus 29, coleră 27, șarlach 1, vîrsat mic 1 și difteritică 1. În celelalte spitale ale capitalei se află de prezent 1430 de bolnavi, cu 19 mai mulți ca în ziua precedentă.

Măsuri de precauțiune în contra colerei. Direcțiunea poliției din Sibiu a emis următoarea publicațiune:

De vreme-ce pericolul de a se încuiba colera și la noi, s'a mărit prin ivirea epidemiei în Budapesta, recumandăm ca măsuri de precauțiune următoarele:

Să se țină cont de curățenia cea mai mare în tot, cu ce vine omul în atingere mai departe de lipsă de desinfecțiunea regulată a umblătoarelor.

Ca să putem ajunge acest scop, apelăm la spriginul publicului sibiian, în ajutorul celorlaltor ca să-l lea organelor noastre polițienesce. Mai cu seamă ne adresăm către d-nii proprietari de case, hotelieri, directori ai școalelor și institutelor cu internat, apoi către acei industriași și sodali, cari din meseria lor produc mai multe lăpădături și grijească, ca următoarele dispozițiuni să se efectueze cât se poate de conșciențios:

1. Fiecare îngrijitor și administrator de case, e dator a se îngrijii de curățirea umblătoarelor, așa încât nivelul șormentelor aflătoare într'însele să fie cât se poate de afund. După aceea au de a se îngrijii de desinfecțiunea regulată a latrinelor; deocamdată e destul dacă se întemplă această desinfecțiune de două ori pe săptămână.

2. În hoteluri, cafenele și în birturi, în școli, în casarme, mai departe în toate localitățile, în cari se belesc vite, ori în cari se adună mai multe lăpădături de proveniență animalică, unde prin trecerea lor în putredine desvoadă un miros urît, e înainte de toate de a se îngrijii de o curățenie cât se poate de mare și de o desinfecțiune zilnică a localităților.

E strict interzisă adunarea unei cantități mai mare de gunoiu sau de alte lăpădături ce trecușor în putredine, în apropierea locuințelor. Transportarea acestor lăpădături are să se întemple pe un loc care îl va destina magistratul, ear' gunoiul ce se transportă cu scopul de a gunoi pământul are să se astupe imediat după descărcat.

Cel mai bun mijloc pentru desinfecțiune se compune dintr'o mixtură în care se pun 2 chile de praf carbolic și 1 chilo vitriol solvat în 20 litre de apă. Această mixtură e de ajuns pentru o casă cu 50 de locuitori.

De cumva s'ar întempla un cas de epidemie, e fiecare om dator a-l insinua la casa magistratului.

Călcarea acestor dispozițiuni se pedepsește conform § 125 al art. de lege XL 1879 cu o amendă până la 20 fl., sau cu închisoare până la 4 zile.

În fine se face cunoscut, că pentru control sînt numiți mai mulți indiviți provăduți cu un ordin-deschis, cari au de a merge din casă în casă, și pe acei cari nu împlinesc ordinațiunile de față a-i denunța directoratului poliției.

Calamitate economică în comitatul Budapesta. Comunele Tápió-Györgye și Abany din comitatul Pestei, au cerut dela ministerul de finanțe prolongirea termenului pentru plățirea dărilor. Motivele ce le expun numitele comune se bazează pe lipsa cea mare ce domnesce acolo în urma recoltei slabe din anul acesta. Până acum cererea încă nu s'a rezolvat; într'aceea a trimis inspectoratul de dare mai mulți executori pe capul nefericitelor comune, cu mandatul de a încasa dările restante fără leac de cruțare. Poporațiunea comunelor amintite se află în cea mai mare miserie, așa încât recolta anului acestuia abia ajunge pentru acoperirea trebuințelor de viață celor mai primitive. Acum s'au adresat comunele acestea cu rugarea către judele administrativ, ca să intervină la locurile competente pentru revocarea executorilor, căci la cas contrar sînt expuși a muri de foame.

Un redactor curentat. Fostul redactor și editor al diarului „Pikáns Lapok“ cu numele Alexandru A. Kont se curentează de la partea judecătorei cercuale din Budapesta. La pertractarea finală, care a fost defiptă la timpul său, Kont nu s'a înfățișat, și de vreme-ce numitul redactor până acum nu se poate afla, a ordonat procurorul de stat, ca să se curenteze. Kont e acusat, că ar fi comis furt și defraudatiune.

Colecta pentru incendiții din Stry în Galiția a avut în comitatul Sibiului următorul rezultat:

Din cercul Noerichului au incurs 15 fl. 9 cr. și anume: din comunele: Fofeldea 1 fl. 20 cr.; Glimboaca 70 cr.; Vurpér 3 fl.; Săsăuși 1 fl.; Alțina 2 fl.; Tichindeal 50 cr.; Ilimbav 1 fl.; Chirpér 1 fl.; Hozman 1 fl. 20 cr. și din opidul Noerich 2 fl.

Din cercul Seliștei n'a incurs nimic.

Din cercul Miercurii au incurs 14 fl. 76 cr. și anume din comunele: Gârbova 7 fl. 40 cr.; Apoldu-de-jos 1 fl. 20 cr.; Amnaș 2 fl. 24 cr. și din opidul Miercuria 3 fl. 92 cr.

Din cercul Sebeșului-săsesc au incurs 13 fl. și anume din comunele: Pianul-de-sus 1 fl.; Dealu 1 fl.; Călnic 2 fl.; Răhău 2 fl.; Lancrăm 5 fl. Au incurs mai departe: din Sibiu 38 fl. 52 cr. Din Sebeșul-săsesc 9 fl. 23 cr.

La oaltă suma de 104 fl. 20 cr. După-cum publică foaia oficială din 8 l. c. s'au adunat până acum în Ungaria pentru incendiții din Stry 6260 fl. 73 cr.

Telegrame de felicitare adresate dlui prim-ministru I. C. Brătianu. Dl I. C. Brătianu a primit și din străinătate o mulțime de telegrame de felicitare, pentru-că a scăpat de odiosul atentat. Între acele vedem și următoarele: Sturdza: Sînt însărcinat de principele de Bismack a Vă transmite felicitările sale personale și ale guvernului său, pentru-că ați scăpat din odiosul atentat, al cărui obiect ați fost. Giers: Exprimați dlui Brătianu sincerele mele simpatii și spuneți-i cât de mult mă felicit, că a scăpat de odiosul atentat. Kálnoky: Binevoască Excelența Voastră a exprima dlui Brătianu în modul cel mai cordial viua mea bucurie pentru fericita scăpare, precum și profundele mele regrete asupra odiosului atentat. N. White: Guvernul M. S. Reginei m'a însărcinat să Vă felicit într'un mod călduros, că ați scăpat într'un mod atât de fericit din atentatul dela 4 Septemvrie. De altfel acest simțământ este general și Vi 'l-am exprimat în numele meu, chiar în aceeași seară. Acum, ca organ al guvernului meu am onoarea să Vi 'l repet, rugându-Vă să primiți asigurarea înaltei mele considerațiuni.

Arderea stindardului elevilor școlii militare din Sofia. Diarul „Pester Lloyd“ primește din Sofia următorul comunicat: „În 19 Septemvrie s'a efectuat arderea stindardului elevilor școlii militare de aici în prezența elevilor. Maiorul Popoff a ținut cu ocaziunea aceasta un discurs, în care dojenese și condamnă aspru purtarea elevilor în ziua de 21 August. — Stindardul regimentului „Strumski“ a fost ars în 18 Septemvrie în Radomir.

Regimul Portugaliei a pus o vamă de 20 procente mai mult, pentru mărfurile de proveniență austro-ungară, cari nu sînt direct importate din monarhia noastră. Această vamă s'a ridicat încâtva prin aceea, că naile încărcate cu marfă austro-ungară pot descărca și fără vama amintită, dacă pot dovedi proveniența marfei prin subscrierea manifestului din partea consulului portugez.

„Divina comedia“ a lui Dante — oprită. Din Constantinopol se scrie cu datul de 14 l. c.: Ministerul turcesc de interne a oprit pentru întreaga țeară reproducerea piesei „Divina comedia“. Această dispozițiune se motivează prin aceea, că tot operatul nu e altceva, decăt o batjocurare a deosebitelor religii.

Bibliografie.

„Gazeta Săténului“. Foaia cunoscîntelor trebuincioase agriculturii și poporului. Ese la 5 și 20 a fiecărei luni. Rîmniceu-Sărat, 5 Septemvrie 1886. Anul III. Nr. 15. Sumar: Cronica agricolă: C. C. Dateulescu. — Eaux-Bonnes (O di de Iulie): Maria Dateulescu. — Irigațiunea: P. P. Constantinianu. — Institutul Negri în Galiți: M. P. — Cateșchismul agricol de C. de Coussin (urmare); Galinaceele, iepuri de casă și pescii. — Pensionatele de fete: I. Aristotel. — Evenimentele din Bulgaria: Sătuceanul. — Din țeară: D. — Din localitate: C. — Buletin comercial. — Miscellanea: Un econom român.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Madrid, 22 Septemvrie n. Soldații resculați au fost imprăsciați cu desvîrșire. Cei din urmă insurgenți au fugit înspre meadă-noapte la munte. Regina a sosit aici și a fost întimpinată la gară de miniștri, autorități și de corpul diplomatic. Consiliul de miniștri a hotărît să procedă în contra insurgenților în mod rigoros. Studentul învinovățat de a fi împușcat cu revolverul asupra generalului Valarde, a fost arestat.

Londra, 22 Septemvrie n. Casa de jos a respins cu 297 în contra 202 voturi în a doua cetire bilul agrar al lui Parnell.

Constantinopol, 22 Septemvrie n. Scirile din Sofia prezentă situația din Bulgaria ca fiind nefavorabilă. Regenta îi mulțumesc pe Ruși tot așa de puțin ca și Principele Alexandru. Se dăce, că cliromonomul Rusiei va face în curînd o vizită Sultanului.

Sofia, 22 Septemvrie n. Ieri s'a subsemnat decretul, prin care alegerile pentru Sobrania mare s'au pus pe 10 Octomvrie.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Aurel Popa.

Economic.

Cronica agricolă. Luna lui August a fost foarte secetoasă și spre sfârșitul ei pământul se uscuse foarte adânc, încât dacă s'ar fi găsit cerealele resărite pe câmpii ar fi suferit foarte mult de un asemenea exces de uscăciune și plugul nici prin miriști nu mai intra nici de 4 degete.

Această vreme călduroasă, mai ales ziua, a adus oare-cari înlesniri agricultorilor, dar 'i-au întârziat prea mult cu sămenatul.

Porumburile târzii, a căror vegetațiune fusese oare-cum ținută în loc, înainte din cauza ploilor și a recei de peste noapte, ați nu mai îngrijesc pe plugari, căci căldurile din a doua jumătate a lunii lui August au grăbit foarte simțitor coacerea știuleților, încât multe din cele ce se credeau că le vor apuca bruma necoapte, vor avea tot timpul a se culege la vreme și vor da bune recolte. Rasele timpurii, cum e Duthon-korn și Cinquantinele sunt aproape de tot coapte, în multe localități, și se vor pute culege curând în Septemvrie. Cu chipul acesta se vor pute utiliza unele porumbiști pentru sămenăturile de toamnă.

Ţilele lunii August așa de uscate au lăsat timp îndestulător, pentru-ca toți sătenii s'au aducă de pe câmp chiar și meurile. Nutrețuri s'au adunat destule anul acesta, căci, în urma ploilor de astăvară, iarba a crescut multă prin miriștile de sămenături de toamnă secerate mai timpuriu. Multe însă din porcoalele de acele cosituri — mohoroase așa de bun pentru vite — stau încă pe câmp expuse stricăciunii și necărate din cauza lipsei de brațe și a vântului, care ar fi împrăsciat multă din acea iarbă subțire. . . .

(„Gazeta Săteanului“.)

Piața din Sibiu, 21 Sept. Grân hectolitru 74—80 chilo fl. 4.40 până fl. 5.20, grân mestecat 68 până 82 chilo fl. 3.20, până fl. 4.—; secara 66 până 72 chilo fl. 2.95 până fl. 3.85, orz 58 până 64 chilo fl. 2.80 până fl. 3.20, ovės 88 până 45 chilo fl. 1.50 până fl. 1.90, cucuruzul 68 până 47 chilo fl. 4.60 până fl. 5.—, mēlaiul 74 până 82 chilo fl. 3.50 până fl. 4.—, crumpene 68 până 70 chilo fl. 1.30 până fl. 1.50, sămēnță de cânepă 49 până 50 chilo fl. 3.— până fl. 4.—, mazerea 76 până 80 chilo fl. 5.— până fl. 6.—, lințea 78 până 82 chilo fl. 7.— până fl. 8.—, fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.— până fl. 4.50, păsat de grân 100 chilo fl. 16.— până fl. 17.—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 13.—, Nr. 4 fl. 12.—, Nr. 5 fl. 10.—, slămina 100 chilo fl. 50.— până fl. 52.—, unsoarea de porc fl. 54.— până fl. 56.—, sēu brut fl. 24.— până fl. 26.—, sēu de lumini

fl. 38.— până fl. 40.—, lumini turnate de sēu fl. 46.— până fl. 50.—, săpunul fl. 26.— până fl. 28.—, fēn 100 chilo fl. 1.— până fl. 1.30, cânepa fl. 32.— până fl. 34.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 2.25 până fl. 3.—, spiritul p. 100 L. % 26 până 28 cr., carnea de viță chilo 32 cr., carnea de vițel 30 până 40 cr., carnea de porc 40 până 42 cr., carnea de berbec 22 până 24 cr., ouă 10 cu 15 până 18 cr.

Piața din Făgăraș, 18 Sept. Grân frumos hectolitru fl. 4.80 până fl. 5.50; grân mestecat fl. 3.50 până fl. 4.—; secara fl. 2.60 până fl. 3.—; cucuruzul fl. 4.80 până fl. 5.20; ovėsul fl. 1.80 până fl. 2.10; sămēnța de cânepă fl. — până fl. 4.—; sămēnța de in fl. — până fl. —; fasolea fl. 3.— până fl. 4.—; mazerea fl. 5.— până fl. 6.—; lințea fl. — până fl. —; crumpenele fl. 1.— până fl. 1.50; mēlaiul fl. 7.— până fl. 8.—; sēu brut 100 chilo fl. 20.— până fl. 25.—; unsoarea de porc 55—58, slămina 50—80; cânepa fl. 25.— până 30.— Un chilo carne de porc 36 cr.; carne de viță 28 cr.; carne de vițel 28 cr.; carne de mel 24 cr.; ouă 6—7 cu 10 cr., chim fl. — până fl. —; lumini turnate de sēu 44 cr. până 45 cr.

Piața din Sighișoara, 20 Sept. Grân curat hectolitru fl. 5.50 până fl. 6.30; grân mestecat fl. 4.20 până fl. 4.70; secara fl. 3.60 până fl. 4.—; ovėsul fl. 2.40 până fl. 2.60; cucuruzul fl. 4.50; fasolea fl. 4.—; crumpenele fl. 1.60; mazerea chilo 20 cr.; lințea 20 cr.; mēlaiul 10 cr.; lumini de sēu chilo 50 cr.; săpunul 26 cr.; sēu brut 28 cr.; sēu de viță fl. 1.—; unsoare de porc 60 cr.; carnea de viță 32 cr.

Tērgul de rīmători în Steinbruch. În 20 Sept. n. s'au notat: unguresci bētrāni grei — cr. până — cr. unguresci grei, tineri 43.½ cr. până 44.— cr., de mijloc 44.— cr. până 44.½ cr., ușori 45.— cr. până 46.— cr., marfă țerānească, grea — cr. până — cr., de mijloc 43.— cr. până 44.— cr., ușoară 44.— cr. până 45.— cr., romānesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sērbesci grei 41.— cr. până 42.— cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori 41.— cr. până 42.— cr., îngrāșați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpenți la gară.

Cursul la bursa de māruri din Budapesta
dela 20 Septemvrie st. n.

Grân (din Banat): 72—73 Kilo fl. — până — 74—79 Kilo fl. — până —, (lungă Tisza) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.65 până 9.05, (de Pesta) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.60 până 9.—, (de Alba-Regală) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.65 până 9.05, (de Bacskă) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.55 până 8.70, (din Ungaria de nord) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.55 până 8.90.

Bursa de Budapesta

din 21 Septemvrie st. n. 1886.

Rentă de aur ung. 6%	106.50
" " " 4%	94.10
" " hārtie " 5%	152.50
Împrumutul căilor ferate ung.	152.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	99.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	127.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	117.50
Bonuri rurale ung.	104.50
" " cu cl. de sortare	104.50
" " bānățene-timișene	108.50
" " cu cl. de sortare	104.50
" " transilvane	104.50
" " croato-slavone	104.50
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	99.75
Împrumut cu premiu ung.	120.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	125.50
Rentă de hārtie austriacă	84.30
" " argint austriacă	85.10
" " aur austriacă	118.25
Losurile austr. din 1860	140.—
Acțiunile băncei austro-ungare	863.—
" " de credit ung.	287.50
" " " austr.	278.—
Argintul	—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“	101.50
Galbeni împărătesci	5.95
Napoleon-d'ori	9.98
Mārci 100 imp. germane	61.65
Londra 10 Livres sterlingi	125.90

Bursa de Viena

din 21 Septemvrie st. n. 1886.

Rentă de aur ung. 6%	106.40
" " " 4%	94.10
" " hārtie " 5%	152.50
Împrumutul căilor ferate ung.	152.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	100.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	128.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	118.—
Bonuri rurale ung.	104.80
" " cu cl. de sortare	104.60
" " bānățene-timișene	104.60
" " cu cl. de sortare	104.60
" " transilvane	104.60
" " croato-slavone	105.—
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	99.75
Împrumut cu premiu ung.	120.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	125.—
Rentă de hārtie austriacă	84.20
" " argint austriacă	85.—
Rentă de aur austriacă	117.80
Losuri austr. din 1860	140.30
Acțiunile băncei austro-ungare	862.—
" " de credit ung.	287.—
" " " austr.	276.—
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5.96
Napoleon-d'ori	9.97
Mārci 100 imp. germane	61.75½
Londra 10 Livres sterlingi	125.70

Cursul pieței din Sibiu

din 22 Septemvrie st. n. 1886.

Hārtie-monetă romānă	Cump.	8.60	vēnd.	8.70
Lire turcesci	"	11.20	"	11.20
Imperiali	"	10.20	"	10.20
Ruble rusesci	"	1.20	"	1.20

Bursa de București.

Cota oficială dela 20 Septemvrie st. n. 1886.

Renta amort. (5%)	Cump.	97.—	vēnd.	97.½
" Rur. conv. (6%)	"	87.½	"	—
Act. de asig. Dacia-Rom.	"	270.—	"	275.—
Banca națională a Romāniei	"	1020.—	"	1030.—
Împr. oraș. București	"	32.—	"	33.—
Act. de asig. Naționala	"	—	"	—
Credit mob. rom.	"	—	"	—
Scrisuri fonciare urbane (5%)	"	100 ½	"	101
Schim 3 luni	"	25.13¾	"	—
Societ. const.	"	164.—	"	—
Aur	"	13.90	"	14

Un tiner absolūt de facultate, care își are poziția asigurată, doresce a intra în căsătorie cu o fecioară romānă deplin sănătoasă, care ar fi cam de 17 ani și are zestre circa cinci mii fl.

Deslușiri necesare le dă administrația „Tribunei“.

[339] 1—1

1965/1886.

[337] 2—3

Concurs.

Postul de notar comunal în comună Seliște, comitatul Sibiiului, devenind prin moarte vacant, pentru îndeplinirea acestui post se escrie concurs.

Prelungă salarul anual de 600 fl. notarul comunal pentru lucrări private și remunerează după tariful existent.

Cei-ce doresc a câștiga acest post, sūn provocați deci a-și înainta cererile provēcute cu dovada despre cualificațiune legală cel mult până în finea lunii lui Octomvrie st. n. la subserisul.

Seliște, în 13 Septemvrie 1886.

Pretorul suprem al cercului:

Liviu de Lemény.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1886.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiu				
	Tren mixt	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de porcoane		Tren de porcoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren de porcoane	Tren omnibus	Tren de porcoane		Tren de porcoane	Tren omnibus	Tren omnibus	Tren de porcoane	Copșa mică		5.50	1.10	
Viena	11.10	7.40			București		4.50	7.30		Viena	11.—	12.10	Teiuș		11.09	3.45			Șeica mare		6.17	1.30		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	Predeal		9.32	1.14		Budapesta	8.20	8.—	Alba-Iulia		11.57	4.26			Loamneș		6.52	2.00		
Szolnok	11.05	4.05	5.40	9.26	Timiș		9.56	1.45		Szolnok	11.20	12.00	Vințul de jos		12.20	4.46			Ocna		7.18	2.30		
P. Ladány	2.02	5.45	5.58	11.40	Brașov		10.29	2.32		Arad	4.10	5.55	Șibot		12.54	5.13			Sibiu		7.38	2.50		
Oradea-mare	4.12	6.58	8.30	1.28	Feldioara		6.22	2.55		Glogovaț	7.04	4.30	6.05	Simeria (Piski)		1.27	5.37		Sibiu—Copșa mică					
Vărad-Velenceze		7.03	9.14	1.52	Apatia		7.01	3.38		Gyorok	7.22	4.43	6.19	Deva		2.31	6.30		Sibiu		8.12	10.20		
Fugyi-Vásárhely			9.24	2.—	Ágostonfalva		7.33	4.17		Pauliș	7.58	5.08	6.46	Branicica		2.52	6.49		Ocna		8.36	10.40		
Mező-Telegd			9.41	2.11	Homorod		8.01	4.47		Radna-Lipova	8.17	5.21	7.—	Ilia		3.23	7.14		Loamneș		9.01	11.00		
Rév		7.33	10.19	2.34	Hașfalău		8.45	5.42		Conop	8.36	5.40	7.23	Gurasada		3.55	7.39		Șeica mare		9.29	11.30		
Bratca		8.54	11.38	3.18	Sighișoara		10.10	7.37		Soborșin		6.07	7.51	Zam		4.08	7.51		Copșa mică		9.52	11.50		
Bucia			12.18	3.41	Elisabetopol		10.39	8.21		Zam		6.26	8.10	Soborșin		4.44	8.21							
Ciucia			12.54	4.01	Mediaș		11.19	9.05		Ilia		7.14	8.58	Bérzava		5.30	8.59							
Huedin		8.58	1.57	4.26	Copșa mică		12.12	10.02		Gurasada		7.44	9.28	Conop		6.25	9.43							
Stana		9.28	3.11	5.03	Micăsasa		12.37	10.30		Ilia		8.12	9.56	Radna-Lipova	9.06	6.46	10.02	6.12						
Aghirș			4.15	5.50	Blaj		12.56	10.50		Branicica		8.29	10.17	Pauliș		7.28	10.36		Cucerdea		2.30	10.—	4.00	
Ghirbău			4.36	6.02	Crăciunel		1.30	11.34		Deva		8.48	10.38	Gyorok	9.26	7.43	10.50	6.32	Cheța		3.03	10.30	4.30	
Nădășel			4.58	6.24	Teiuș		1.45	11.52		Simeria (Piski)		9.13	11.05	Glogovaț	9.46	7.59	11.05	6.53	Ludoș		3.27	10.51	4.50	
		10.28	5.26	6.43	Aiud		2.34	12.41		Orăștia		9.53	11.55	Arad	10.21	8.28	11.31	7.28	M.-Bogat		3.37	11.—	5.00	
Cluj				7.03	Apahida		2.55	1.12		Șibot		10.23	12.24	Szolnok	10.38	8.42	11.45	7.45	Cipeu-Iernut		4.21	11.37	5.40	
Apahida	10.45			7.03	Copșa mică		3.17	1.42		Vințul de jos		10.46	12.53	Budapesta		9.17	12.31		Kerelő-Sz.-Pál		4.38	11.57	5.50	
Ghirș	11.14			7.03	Micăsasa		3.24	1.51		Alba-Iulia		11.14	1.22	Viena		2.32	5.12		Nireșteu		5.05	12.15	6.20	
Cucerdea	1.06			8.54	Blaj		3.36	2.15		Teiuș		11.41	1.41			6.—	8.20		Oșorheiu		5.25	12.34	6.40	
Uioara	2.01			9.48	Crăciunel		4.11	3.12				12.14	2.24			3.—	6.05		Reghinul-săs.		7.54	3.06		
Vințul de sus	2.19			9.58	Teiuș		5.36	4.59		Simeria (Piski)—Petroșeni					Petroșeni—Simeria (Piski)					Reghinul-săs.—Oșorheiu—Cucerdea				
Aiud	2.33			10.24	Aiud		5.56	5.30		Simeria		12.09	2.41	Petroșeni		6.55	10.—		Reghinul-săs.		4.31		6.30	
Teiuș	3.35			10.59	Nădășel		6.31	6.03	8.—	Streiu		12.46	3.25	Banița		7.36	10.38		Oșorheiu		6.20		8.30	
Crăciunel	4.09			11.28	Ghirbău		6.52	6.21	8.34	Hațeg		1.35	4.17	Crivadia		8.18	11.15		Nireșteu		6.40	12.35	10.30	
Blaj	4.29			11.44	Hașfalău		7.08		8.59	Pui		2.26	5.10	Pui		9.02	11.55		Kerelő-Sz.-Pál		6.59	12.54	10.50	
Micăsasa	5.08			12.18	Aghirș		7.23		9.56	Crivadia		3.13	5.58	Hațeg		9.43	12.32		Cipeu-Iernut		7.22	1.17	11.30	
Copșa mică	5.45			1.01	Stana		7.50		10.16	Banița		3.51	6.40	Streiu		10.34	1.15		M.-Bogat		7.43	1.38	11.40	
Mediaș	6.06			1.22	Huedin		8.12	7.14	11.04	Petroșeni		4.23	7.12	Simeria		11.13	1.46		Ludoș		8.13	2.08	12.30	
Elisabetopol	6.45			1.56	Ciucia		8.52	7.43	12.17	Arad—Timișoară					Timișoară—Arad					Simeria (Piski)—Uniedoară				
Sighișoara	7.40			2.44	Bucia		9.10		12.47	Arad		6.05	5.48	Timișoară		6.25	5.—		Cucerdea		8.26	2.21	12.30	
Hașfalău	8.07			3.02	Bratca		9.29		1.21	Aradul nou		6.33	6.19	Merezifalva		7.19	6.02		Cheța		8.42	2.37	12.40	
Homorod	10.05			4.41	Rév		9.41	8.22	2.02	Németh-Ságh		6.58	6.44	Orczifalva		7.46	6.32		Simeria (Piski)					
Ágostonfalva	11.02			5.30	Mező-Telegd		10.24	8.48	3.06	Vinga		7.29	7.16	Németh-Ságh		8.15	7.02		Cerna					
Apatia	11.37				Fugyi Vásárhely		10.43		3.38	Orczifalva		7.55	7.47	Aradul nou		8.36	7.23		Uniedoară					
Feldioara	12.14				Vărad-Velenceze		10.53		3.54	Merezifalva		8.14	8.08	Arad		9.11	8.01		Uniedoară—Simeria (Piski)					
Brașov	1.09			7.14	Oradea-mare		11.—	9.13	4.05	Timișoară		9.08	9.02			9.27	8.17		Simeria (Piski)					
Timiș	1.55	5.45			P. Ladány		11.15	9.18	10.55										Uniedoară				5.10	
Predeal	2.53	6.22			Szolnok		1.09	10.88	1.23	5.17									Cerna				5.30	
București	3.28	6.47			Budapesta		3.29	12.20	3.24	5.25									Simeria (Piski)				5.50	
	9.35	11.45			Viena		6.38	2.15	7.45	10.—														
							3.—	8.—	6.05															

Nota: Numerii încadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.